

Referat fra møde i Stiftsudvalget for Kirken i Verden Landemodesalen, 17. august 2022

Afbud: Simon Christoffer Munch Fuhrmann, Ole Andersen.

Biskop Henrik Stubkjær deltog i mødet fra punkt 5-14.

Mødet blev indledt med en kort refleksion af Karin A. Vestergaard.

1. Valg af ordstyrer

Grete Bækgaard Thomsen blev valgt som ordstyrer.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden tilføjelser.

3. Godkendelse af referat fra mødet 19. april 2022

Referatet blev godkendt.

4. Orientering om siden sidst

a. Stiftstur til Himmelske Dage i Roskilde 27. maj

I samarbejde med Ruth og Jens Kristian Egedal blev der gennemført en vellykket stiftstur til Himmelske Dage med 25 deltagere.

b. Opfølgende samtale om relationen mellem stiftsrådet og stiftsudvalget

Karin A. Vestergaard, Inge Rørbæk, Arne Bach og Peter Fischer-Nielsen har mødtes og drøftet kommunikationsgangene mellem stiftsudvalg og stiftsråd. Arne Bach vil forud for stiftsudvalgsmøder sende en kort skriftlig orientering om aktuelt arbejde i stiftsrådet, der er relevant for stiftsudvalget. Arne Bach orienterer mundtligt fra stiftsudvalget på stiftsrådsmøderne. Desuden bedes stiftspræsten forud for stiftsudvalgsmøderne sende et kort skriftligt resume fra samarbejds møderne med de øvrige stiftspræster.

c. Nyt om 10. medlem af stiftsudvalget

Der mangler fortsat et tiende medlem af udvalget. Den person, som vi har spurgt, overvejer fortsat og forventer at kunne give endeligt svar ved udgangen af året.

5. Udvalgte emner til drøftelse sammen med biskoppen

a. Venskabsforbindelsen med Kristi Lutherske Kirke i Nigeria (LCCN)

Den gode start på venskabsforbindelsen har været afbrudt af corona-forhindringer. På et møde i juli med ærkebiskop Musa Filibus blev forskellige nye initiativer drøftet. Der arbejdes på en partnerskabskonference i Abuja i september 2023, hvor Viborg Stift også inviteres med. LCCN overvejer at sende alle sine biskopper på studietur til Danmark – Musa Filibus vil kontakte biskop Henrik Stubkjær desangående. Der arbejdes desuden på en lille delegationsrejse fra Viborg Stift til Abuja. Andre mulige initiativer nævnes i noterne fra samtalen med Musa Filibus (se bilag). En interviewartikel er desuden lagt på stiftets hjemmeside. Henrik Stubkjær bakker op om venskabsrelationen til LCCN. Han foreslår, at vi undersøger muligheden for trepartsaktiviteter med Guildford Stift. Han foreslår desuden en ny

venskabsforbindelse til Sankt Egidio Kirke i Rom. Peter Fischer-Nielsen drøfter dette forslag med diakonipræst Steen Andreassen, da det måske vil være mest relevant, at en evt. venskabsforbindelse med Sankt Egidio er knyttet til diakoniudvalget.

I samtalen kom der også et ønske frem om at kunne sende volontører til Nigeria via provstivolontørordningen, og at unge fra Nigeria kunne inviteres til Danmark fx via ophold på Diakonhøjskolens internationale linje. Det blev også foreslået at invitere repræsentanter fra LCCN – måske ligefrem ærkebiskop Musa Filibus – med til et kommende stiftspræstestævne. Stiftspræsten arbejder videre med forslagene.

Biskoppen foreslog også muligheden for at holde en ungdomskonference, hvor vi kan invitere unge fra forskellige lande – fx Guildford og Sankt Egidio. Emnet kunne oplagt være klima. Det kunne evt. ske i samarbejde med en højskole eller en efterskole. Stiftsudvalget drøfter forslaget på næste stiftsudvalgsmøde.

b. Anbefalingerne i rapporten om rumænere i Danmark: *Fra pendler til landsbyboer*
Rapporten udkom i foråret 2022 og er forfattet af Emil Bjørn Hilton Saggau, Lunds Universitet. Den er blevet til i samarbejde mellem Folkekirkens Migrantsamarbejde, Samvirkende Menighedsplejer og Viborg, Ribe og Haderslev Stifter. Dens anbefalinger blev allerede drøftet på stiftsudvalgsmøde i april, hvor forfatteren medvirkede. Her ytrede stiftsudvalget særligt interesse i at drøfte disse emner med biskoppen:

- Kontakten mellem sygehus-, fængsels-/arresthuspræster og de ortodokse præster i stiftet.
- Behovet for oplysning om ortodokse begravelseskirke og evt. mulighed for at skabe særlige begravelsespladser for ortodokse.
- Deling af anbefalingerne i provstier og sogne.

I drøftelsen med biskop Henrik Stubkjær var der enighed om at undersøge, om det kunne være relevant for stiftets sygehuspræster at sætte fokus på den gode kontakt til ortodokse præster og evt. andre præster/religiøse ledere i stiftet. Stiftspræsten skriver til hospitalsprovst Dorte Rebsdorf Sørensen og indleder en dialog.

Det blev drøftet, om vi skal udarbejde en kort kernefortælling i forhold til mødet med andre kirke- og trossamfund. Teksten kunne ligge på stiftets hjemmeside og være et pejlemærke i vores arbejde. Forslaget tages op på kommende stiftsudvalgsmøde.

Anbefalingerne i rapporten *Fra pendler til landsbyboer* deles bl.a., når formanden og stiftspræsten besøger provstiudvalgene i den kommende tid.

c. Ansøgning om omprioriteringspuljen til Folkekirkens Migrantsamarbejde
Budgetmidlerne til Folkekirkens Migrantsamarbejde under Det mellemkirkelige Råd udløber ved udgangen af 2022. En ansøgning om videreføring af arbejdet 2023-2025 er sendt til Kirkeministeriet og behandles i den kommende tid. Det er stiftsudvalgets stærke anbefaling, at Viborg Stift i budgetforhandlingerne vil arbejde for, at ansøgningen imødekommes, da Folkekirkens Migrantsamarbejde på mange områder gør et stort arbejde i forhold til at åbne folkekirken for migranter. Det gælder bl.a. i

forhold til arbejdet med farsitalende og kontakten til østeuropæere. I den aktuelle ansøgning lægges der særligt vægt på målsætningen om at indlejre kompetence hos folkekirkens faggrupper og frivillige. Biskop Henrik Stubkjær bakker op om ansøgningen og vil tage sin anbefaling med til stiftsrådet.

6. Stiftsstævner 2023 – drøftelse, beslutning og nedsættelse af arbejdsgruppe

Et udvalg bestående af Karin A. Vestergaard, Inge Rørbæk og Peter Fischer-Nielsen blev nedsat. Det blev besluttet at sætte fokus på ortodoks kristendom. Stævnerne kan bl.a. indeholde besøg i en ortodoks kirke, møde med en ortodoks præst og oplæg om forholdet mellem luthersk og ortodoks teologi og om den indflydelse, som ortodoks kristendom i disse år har på folkekirken. Stævnernes skal også indeholde orientering om stiftsudvalgets arbejde. Udvalget udarbejder et mere konkret oplæg til næste stiftsudvalgsmøde.

7. Nyt om aktiviteter – med nedsatte ad hoc grupper

a. Forbøns gudstjeneste for forfulgte kristne 13. november 2022

Gudstjenesten planlægges i samarbejde med den katolske kirke i Viborg. Biskop Henrik Stubkjær er liturg, og Kenneth Kühn prædiker. Han er Area Director for Europe i Elam Ministries. Fokus bliver på den fremvoksende kirke i Afghanistan og mødet med afghanere i Danmark. Asylkoret fra Kærshovedgård medvirker, og der bliver lige som sidste år sandwich i sognegården efter gudstjenesten.

b. Orientering fra ad hoc-gruppen: Folkekirkens deltagelse på helsemesser

Arbejdsgruppen deltager sammen med lokale i to helsemesser i 2022. Den ene finder sted i Viborg fra den 8. til 9. oktober (efter stiftsudvalgsmødet viser det sig, at denne messe er aflyst). Den anden ligger i Aars fra den 12. til 13. november. Der er et forberedelsesmøde i Holstebro den 7. september.

c. Nyt om stiftsrejsen til Rumænien – efteråret 2022

Rejsen er planlagt til at finde sted fra 23. september til 1. oktober. Der er 20 deltagere på rejsen, som har været vanskelig at fylde op pga. krigen i Ukraine. Et foredrag med Steffen Gram og informationsmøde om rejsen afholdes i Landemodesalen den 18. august.

d. Kristent-muslimsk samtaleforum i Viborg Stift – orientering om møde

Før sommerferien mødtes repræsentanter fra stiftsudvalget med repræsentanter fra de tyrkiske moskeer i Ikast og Herning mhp. opstart af netværk.

8. Relationen mellem stiftsudvalget og provstier

a. Møde vedrørende provstivolontører i Viborg Stift

Provstivolontørsituationen blev drøftet på et møde 10. maj. Der er så småt ved at komme gang i udsendelserne igen oven på corona. I pausetiden har initiativet "Fattigdom på spil" virket fint – et samarbejde mellem Kirke til Kirke, Mission Afrika og Stiftsudvalget for kirken i verden. Der ønskes fortsat et møde mellem de hjemvendte provstivolontører og biskoppen. Forslaget om et fælles

hjemkomstseminar tages op den 7. september, når provstikomiteerne mødes med missionselskaberne. Biskop Henrik Stubkjær bakker op om et hjemkomstseminar og ser det også som en god mulighed for at gøre nogle af de unge interesserede i at læse teologi. Der er endnu ikke konkrete planer i forhold til udsendelse af unge til Guildford, men en rejse for unge kunne være et godt første skridt.

b. Invitation til temadag: Nytænkning i mission

Den 7. september har stiftsudvalget inviteret til inspirationsdag for provstikomiteerne for mission, farsi-netværket og arbejdsgruppen for folkekirkenes deltagelse i helsemesser. Udover møder i de tre grupper vil Anne Mie Skak Johanson holde foredrag om, hvordan vi kan tænke mission på nye måder i lyset af de forandringer, der sker i verden og i Danmark. Tilmeldingsfristen er 20. august.

c. Orientering om besøgsrunde til provstiudvalg

Formanden og stiftspræsten har sendt brev til samtlige provstiudvalg og tilbudt at deltage i et provstiudvalgsmøde og fortælle om stiftsudvalgets arbejde. Før sommerferien har de besøgt provstiudvalget i Holstebro, og i de kommende måneder er der aftalt besøg hos provstiudvalgene i Ikast-Brande, Skive, Salling, Vesthimmerland og Lemvig.

9. Andre aktiviteter

a. Farsi-netværket

Der afholdes et fysisk møde i netværket i forbindelse med temadagen 7. september. Det kan overvejes at udvide netværket til et bredere migrantnetværk eller et netværk for internationalt arbejde i sognene, dels fordi vi ikke i forvejen har et sådant i stiftet og dels fordi farsi-gruppen tilsyneladende fylder mindre rundt omkring i stiftet. Spørgsmålet drøftes med farsi-netværket.

b. Venskabsstiftet Guildford

Biskop Andrew Watson deltog i årets stiftspræstestævne og holdt et meget inspirerende foredrag for præsterne. Det er fortsat planen, at der i samarbejde med pilgrimspræst Christian Bjerre afholdes en fælles pilgrimsvandring for nogle af præsterne fra de to stifter i 2023. Det bør overvejes, om vi kan engagere unge i kontakten til Guildford. Det kan evt. ske via studenterpræst Valdemar Mahon Ringsmose, via KFUM & KFUK, via en efterskole (fx Nr. Nissum, Hestlund, Vesterbølle) eller via et kor i stiftet.

10. Invitation fra KMS – Folkekirke & Religionsmøde

Det årlige møde i Kristent-Muslimsk Samtaleforum afholdes i år i Odense fra den 4. til 5. november. Temaet er: "Hvem er de unge? Unges religiøsitet og identitetsdannelse". Fra stiftsudvalget sendes studenterpræst Valdemar Mahon Ringsmose og stiftsudvalgsmedlem Kristine Jersin.

11. Orientering fra stiftspræsten

Peter Fischer-Nielsen henviste til den på forhånd udsendte oversigt over hans aktiviteter i den forgangne tid. Han nævnte, at en nystartet ukrainsk-ortodoks

menighed er begyndt af fejre gudstjenester hver anden søndag i Højbjerg og Elsborg Kirker. Der var ikke yderligere spørgsmål til kalenderoversigten.

12. Økonomi

a. Status for andet kvartal - Budget for indeværende år

Det udsendte bilag viser et forbrug på 31.359 kr. (18 pct. af årsbudgettet på 175.000 kr.). Indregnes endnu ikke realiserede udgifter på bustransport til Himmelske Dage, underskud på stiftsrejse til Rumænien og tilskud til Simon Fuhrmanns deltagelse i Kirkernes Verdensråds generalforsamling er forbruget 95.621 kr. (55 procent af årsbudgettet).

b. Deltagelse i Kirkernes Verdensråds generalforsamling i Karlsruhe 30-8 til 3-9
Siden sidste møde har formandskabet og stiftspræsten godkendt støtte til Simon Fuhrmanns deltagelse i Kirkernes Verdensråds generalforsamling i dagene 30. august til 3. september. Udgifter til hotelophold, rejse og konferencegebyr dækkes. Peter Fischer-Nielsen deltager også, men hans udgifter dækkes af Det mellemkirkelige Råd.

c. Budget for stiftsrejsen til Rumænien

På grund af rejsegruppens størrelse (20 personer) må der forventes et underskud i omegnen af 40.000 kr. Målet var oprindeligt, at rejsen ikke skulle give underskud. Underskuddet forsøges derfor holdt så lavt som overhovedet muligt.

13. Orienteringer fra Det mellemkirkelige Råd, Folkekirkens Migrantsamarbejde, Folkekirke og Religionsmøde, Danske Kirkers Råd og Folkekirkens Nødhjælp

Skriftlige orienteringer var udsendt forud for mødet. Enkelte punkter blev uddybet.

14. Eventuelt

Formanden gør opmærksom på, at afbud af hensyn til maden gerne må sendes senest tre dage før mødet.

Simon Fuhrmann og Peter Fischer-Nielsen bedes holde det faglige indlæg på næste stiftsudvalgsmøde med en orientering fra Kirkernes Verdensråds generalforsamling.

Referat: Peter Fischer-Nielsen